

גלוון התקلب • ערדש"ק פרשת חקק

• שנה העשרים •

לקראת שבת

יעונים וביאורים בפרשת השביע

בין "שטען" ל"יצר דעת"

סימן אמיתי לדועה ישראלי

בגדרי טומאת מות

לגלות את ה"מים חיים!"

קובץ זה יוצא לאור
לעילוי נשמה האי גברא רבא, רודף צדקה וחסד
כזה לפזר מכפסו להדפסת תורה כ"ק אדמו"ר מליבוואויטש ז"ע
הרבי החסיד ר' מאיר בהר"ר שמחה יצחק זאיאנץ ע"ה

ס. פאולו ברזיל

נלב"ע בימים ג' סיון ה'תשפ"א

תנצ"ה

***

ולזכות יבלחט"א בניוiani לומדי ותמכיו אורייתא, רודפי צדקה וחסד,
ראשונים לכל דבר שבקדושה ה"ה האחים החשובים

הרבי החסיד ר' ישראאל אפרים מנשה

הרבי החסיד ר' יוסף משה

וכל בני משפחתם שיחיו

יהי רצון שיתברכו בכל מילוי דמיון מנפש ועד בשר,
ובכהצלה רכה ומופלגה בכל אשר יפנו, תמיד כל הימים

מכון אור החסידות Or Hachasidus

סניף ארץ הקודש Head Office

ת.ד. 2033 1469 President St. #BSMT

כפר חב"ד Brooklyn, NY 11213

03-738-3734 United States

Likras@likras.org (718) 534-8673

צוות העורכה והגהה: הרבי לי יצחק ברוק, הרבי משה גורארי,
הרבי מאיר יעקב זילברשטיין, הרבי צבי הירש זלמןוב, הרבי שלום חריטונוב, הרבי מנחם טיטלבוים,
הרבי אברהם פון, הרבי מנחם מענדל רייצט, הרבי אליהו שוינקה

פתחה

בעזה י"ת.

תיקון עניינים .....

מקרה אני דודש .....

מתי "שטן" ומתי "צער הרע"?

מדוע משנה רשי"י בין פירושו בפרשנו לפירושו בפרשא אחריו,
שם כתוב שיזכה"ר טען נגד החוקים ואילו כאן כתוב שזה השטן,
שם כתוב שהאותות "משיבין" וכאן שם "מוינוין", שם'ai אום
ראשם ליפטר" ואילו כאן "אין לך רשות להרהור"? שנ"ס סוגים
ב'חוקים'

(ע"פ ליקוט שיחות ח"ה עמי וזו ואילך)

פנינים .....

מדוע חוץרכו ישראל לכת' דרך הארץ? (ע"פ ליקוט שיחות הלג' עט

ואילך)

ראיית הגם הנורמת לשירה (ע"פ ליקוט שיחות הצע' עט וזו ואילך)

יינה של תורה .....

הסימן האמיתי לרעה ישראל

מדוע הי' המן בוכות משה, הענים בוכות אהרן והבהיר בוכות
מרים? / איך יכול הי' משה להחשפי גם את הענים והבהיר? /
במה שווה הגול שבוגדים לפשטוט שבעשויים? / מי מגן על
יהודי מדבר הקלייפות והסתרא אחריה?

לימוד דרך בעבודת ה' מהנהגו המופלאה של משה רבנו

(ע"פ ליקוט שיחות ח'ב' עט וזו ואילך)

פנינים .....

כיטול עין המיתה - מכחו של משה רבינו (ע"פ ליקוט שיחות הלג' עט זט

ואילך)

שלימות הטהרה מטומאת מות (ע"פ ליקוט שיחות הלג' עט זט ואילך)

חדשני סוגיות .....

בנדי טומאת מת

יבאו ברוך עמו קהה תוךן שאלות אנשי אלכסנדריא ותשובות
רב"ח בסוף נדה בענייני טומאת מת, דברכל שאלה גורמו חיקרות
בגדר חלות טומאת מת ונגאי'

(ע"פ ליקוט שיחות ח'ר'ה עט 239 ואילך)

תורת חיים .....

לגלת את ה"מים חיים"!

דרבי החסידות .....

"בבית המזבב אחר לנויר"

שיות קדוש .....

פעילה עם הזולת בדרך החסד – דבריו של אהרן הכהן

צוחות העירוכה וההגהה:

הרבי לי' יצחק ברוק, הרבי משה גוראריה, הרבי מאיר יעקוב וילברשטיין,
הרבי צבי הירש ולמנוב, הרבי שלום ורטינוב, הרבי מנחם מינדל ריינס, הרבי אליהו שויכה

מכון אור החסידות, סניף ארץ הקודש ת.ד. כרך חב"ד, 2033
Or Chasidus - Head Office, 1469 President st. ° 6084000
#BSMT, Brooklyn, NY 11213 - United States (718) 534 8673

לח"ר ורשות והארות:

טל' מערצת: orhachasidut@gmail.com 03-3745979

הננו מתחכדים להגיש לפניכם את הקונטרס
'קריאות שבת' (גליון תקלט) הי"ל לפרש את
הकת, ובו אווצר בולם בענייני הפרשה מותן
רכבות הידושים וביאורים שבתוורת כ"ק
אדמו"ר מליגובאוויטש זצ"ל"ה נג"מ ז"ע.

◊ ◊ ◊

המודור "מקרה אני דודש" עוסק בהבדלי
לשוניינו של רשי"י בטענות נגד ה"חוקים":
בין השטן ואומות העולם ש"מוניין" את ישראל,
בין היצור הרע ואומות העולם ש"משיבין"
את ישראל, ויבואר שהדבר תלוי בסוג החוקים
שנגדם הם טוענים.

במודור "יינה של תורה" תבוואר טענותו של
היציר הרע שכادر יהורי אוכל ושותה יוציא
הוא מתחום הקדושה, ואי אפשר לו שלא
יתגשם ויעשה כשאר העמים, והפתرون למצוב
זה בנוכחותם בלם "מראש צוריהם אראנו".

במודור "חדורי שוגיות" יפלפל בתוכן דבריו
הברורות ששאלו אנשי אלכסנדריא ותשובה
רי"ב"ח בסוף נדה בענייני טומאת מת, דיש בהם
שאלות ותשובות בגדרו טומאת מת, אם טומאת
מתהווה מעצם הפעולה דסילוק הנשמה, או
מצד התוצאה שיש כאן גוף שנסתלקה ממנו
חיות, וגם נסתפקו אם גוף שיש לו חיות חדשה
אם נשאר בו הטומאה מזמן שהי' מת, וגם
נסתפקו באופן תחיה המתים לעת"ל, אי שי"ר
בו טומאת מגע.

בברכת שבתא טבא

מכון אור החסידות

וזאת למודרי, שבדרך כלל לא הובאו הביאורים באופן
שהowieו במדויק, אלא עכוbero מחדש ונוצרו ע"י החרה המעלכת,
ולפעמים הושמט ריבוי השק"ט והמקורות שהowieו במדויק,
ויש להיפיך, אשר במקורו הדברים מופיעים בקיצור וכןelan הורחבו
ונתבאו ע"י המבואר בנסיבות אחרות בתורת ובניין. ופשט
שענמק המשג וקוצר דעת העורבים ייכן שימצאו טעויות
וכו"ב, והם על אחריות המערכת בלבד, ושגיאות מי בין.

ועל כן פשט שמי שבידו העלה או שמתבקשת בהבנת
הביאורים, מוטב שייעין במקורי הדברים (כפי שנסמן בתוכן
הענינים), וימצא טוב, ויכול לנமודו בעצמו על אמיתת הדברים.

מתי "שְׁטֵן" ומתי "יִצְרָר הַרְעָ"?

מדובר משנה ריש"י בין פירושו בפרשנו לפירושו בפרש אחרי, שישם כתב 'שיזה' ר טיען נגר החוקים ואילו כאן כתוב שואה השטן, שם כתוב שהאותות "משיבין" וכאן שם "מוני", שם "אי אתם רשאים ליפטר" ואילו כאן אין לך רשות להרהור? שני סוגים בחוקים

א. בתקhnita פירושנו, מעתיק ריש"י את לשון הכתוב – "זאת חקוקת התורה", ופרש: "לפי השטן ואומות העולם מונין את ישראל, לומר מה המצויה הזאת לכם ומה טעם יש בה, לפיכך כתוב בה חוכה; גזירה היא לפני, אין לך רשות להרהור אחרת".

והנה, תוכן דומה כתוב ריש"י בפרש אחרי על הפסוק "זאת חקוקתי תשמרו" (יח, ד), וזה לשונו שם:

"דברים שהן גזירות המלך, שיוצר הרע משבב עליהם למה לנו לשמרן, ואומות העולם – משיבין עליהם, כגון אכילת חזיר ולבישת שעטנז וטהרת מי חטא; אך נאמר 'אני ה' – גזרתי עליהם, اي אתם רשאים ליפטר".

אך צריך ביאור בהשינויים מהכא להחתם:

מי הוא הטוען נגד החוקים – שם כתוב ריש"י "יצר הרע", ואילו כאן "השטן".
אופן הטענה – שם כתוב ריש"י "משיב عليهم .. משיבין עליהם", ואילו כאן "מוני את ישראל".

בדברי הקב"ה – שם כתוב ריש"י שהקב"ה אומר "גזרתי עליהם, اي אתם רשאים ליפטר", ואילו כאן: "גזירה היא לפני, אין לך רשות להרהור אחרת".

ב. ויש לומר הביאור בזה:

בחוקים ישים שני סוגים: א. חוקים שבכללותهم כן בגדר השכל, אלא שיש קושיות וסתירות בפרטיהם שבהם.

לקראת שבת

ג

ב. כאלה שאינם בגדר השכל כלל.

וזהו כללות ההבדל בין המדבר כאן להמדבר בפרשת אחרי:

בפרשת אחרי הזכיר רשי"י גם כן דוגמא מפרשנתו, והיא "טהרת מי חטא". אבל רשי"י מדייק "טהרת מי חטא" – ולא "פורה אדומה" (וכמו שכתב בפ' בשלח טו, כו), ויש לומר שני עניינים אלו מתחלקיים הם בשני הסוגים הנ"ל:

"טהרת מי חטא" (שבאה לאחר עשיית הפורה) הוא עניין שככלתו מובן הוא בשכל: מובן הדבר שמים יש בכוחם להסיר לכלוך, ועל דרך זה מים כמו מקווה – יש בכוחם להסיר טומאה (לכלוך ורוהני). אלא שב"טהרת מי חטא" יש הידוש, והוא שבעוד בטבילה במקווה צריך הטמא לטבול את כל גופו במים, הרי למי חטא מזים על הטמא כמה טיפות בלבד והוא כבר נעשה טהור.

ולכן עניין זה שייך לסוג הא', היינו חוקים שיש להם הבנה בכללות, ורק שיש קושי בהתאם הפרטים;

אבל "פורה אדומה", היינו: עשיית הפורה, הוא עניין שאין לו מקום בשכל כלל. כי אמן מצינו עניין של קרבנות, שלוקחים בהמה ומקריבים אותה על גבי המזבח, אבל בפורה אדומה עושים את כל הפרטיהם שבה דקה דקה "מוחזן למבחן"! ואם כן, לගמרא לא מובן בשכל, מה ענינה וכייד יש בה קדושה וכפרה, אם היא נעשית "מחוזן למבחן". וכך היא שייכת לסוג הב' הנ"ל.

ג. ו邏עתה יתבادرו השינויים בלשון רשי"י, ובתקדים:

מובן הוא, וגם בדרך הפשט, ששכל האדם הוא שלא בערך לגבי השכל האלקי. ולכן, כאשר מדובר על מצוה שאין לאדם השגה כלל בטעמה, הרוי היצר הרע אינו יכול לשכנע אותו שמצוה שהמצואה אינה מובנת ישראי' שהיא אינה מהקב"ה, ח"ו – כי איפכא מסתברא: למה בכלל ששכל האדם יהי מסוגל להבין את מצוות ה'?

ודוקא כאשר מדובר על מצוות כאלה שיש להן מקום בשכל וביחד עם זה יש בהן קושיות וסתירות, אז יכול היצר הרע להוציא"מזה שיש פגם בדברים אלה ואין צורך לקיים.

ולכן: בפרשת אחרי, כאשר מדובר על ה"חוקים" מהסוג הא', שיש להם מקום בשכל אלא שפרטיהם יש קושיא וסתירה (וכמו "טהרת מי חטא" – וכן"ל בארכוה, שככלות מובן הדבר שמים בכוחם לטהר, אך לא מובן כיצד可以从 מה טיפות בלבד מטההרota את האדם כולם), הרוי בהם יכול היצר לטעון לאדם שלא יקיים כלל מצוות אלו, מתוך הסבר שה"סתירה" שבהם מוכיחה על כך שיש בהם פגם, וכך נדרש חזק את האדם בעצם קיום המצויה, שלא יפטור עצמו ממנה.

וזהו שmdiיק שם רשי"י בלשונו: "שיצר הרע משיב עלייהם למה לנו לשמרן, ואומות העולם משיבין עליהם, כגון אכילת חזיר ולבישת שעטנו וטהרת מי חטא; לכך נאמר 'אני ה' – גורתינו עליהם, אי אתם רשאים ליטטר'."

אבל כאן, כאשר המדבר על "פורה אדומה" שהיא לגמרי אינה מוגדרת בשכל, כאן לא יכול היצור הרע לטעון שאין לקיים את המצוה בפועל, שהרי מלבכתייה אין במצבה זו תipsisת מקום לשכל האדם. ולכן כאן לא כתוב רשי"י "שיצר הרע משיב" שאין לקיים את המצוה, אלא רק ש"טונין את ישראל" – והיינו: מקנטרים ומקניטים אותם – בטענה: "מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה";

כלומר: אמנים אתם מוכחהים לקיים את המצוה בכלל שכן צוה הקב"ה, אבל איזה "טעם" יש בכזה סוג של מצוה שאי אפשר להבינה?!

ולכן מדייק רשי"י כאן ואינו כותב "יצר הרע", אלא "שטן":

ענינו של "שטן" הוא לzechar ולהפריע לאדם בעשיית דבר מסוים, אבל לא למנוע את הדבר לגמרי. וכמו שמצוין בפסקוק (בלק כב, כב) "ויתיצב מלאך ה' בדרך לשטן לו" – שהഫט שם הוא שהמלאך הקשה על דרכו של בלעם, אבל לא שהוא מנע ממנו לגמרי את ההלכה; ולכן בענינו מתאים דוקא הלשון "שטן" – שהוא לא בא למנוע את האדם לגמר מעשית המצוה, אלא רק להצור ולהפריע וכו'.

וזהו שמשיים כאן רשי"י (לא "אי אתם רשאים ליפטר", אלא) "אין לך רשות להרדרר אחרת":

מכיוון שהזוכה זו אינה בגדר השכל כלל, הרי פשוט מעצמו שציריך לקיים את המצוה בפועל, ואין אפילו קא-סלקא-דעתך שהאדם יפטור את עצמו ממנה; אך כיוון שאין בזה "טעם" והשגה, יכול האדם "להרהר" בדבר מצוה זו – ועל כן מחדשים, ש"אין לך רשות להרהר אחריה", אלא עליך לקיים את החוקה בחירות ובשמחה, בדיקך כמו מצוות המוכנות בשכל.

וחטעם לכך – כי "גוזרה היא מלפני":

כיוון שהקב"ה עצמו אומר שמצוה זו היא "חוקה" וגוזרה ("זו היא חוקת התורה"), הרי שתכלית הלימוד בקיום מצוה כזו היא דוקא כאשר האדם עושה זאת רק **בג"ל שהקב"ה גור עליו**, בלי תערובת של "טעם" והבנה בשכל אנושי.

ראית הנס הגורמת לשירה

משמעות כארה

משמעות כארה אל הבאר. כיצד, אמר הקב"ה מי מודיע לבני הגשם ההלך כי, לאחר שעברם, חווו הרים ל貝קומו, והבאר יורה להן העהלה משם דם הרוחניים והרעות ואיברים, ומיילכתן סביבה המותנה, ושישראל ואמריו שירה (כא, ט. ר"ש")

שינה רשי"י בדבריו מלשון המדרש (נmbד"ר שאן), כי במדרשו איתא שבני ישראל "חוירו לבקש את הבאר וראו אותה שהיא יוצאה כו' מטון הנחל ומוציאה אברים", ואילו רשי"י אין מפרש שבנו"י הלכו לבקש את הבאר, אלאADRABA - הבאר עצמה היא שהוליכה את הדם והאבירים סביב המחנה. וויל' בטעם שינוי זה:

על הפסוק "או ישיר משה" (בשלח טו, א). פירש רשי"י "או, כשרה הנס, עליה בלבבו שייר שיר שירה", ככלומר שראית הנס היא הגורמת את השירה. וויל' בכוונות הדברים,ograms שנעשה לאדם נס, אין הוא מתעורר בהכרח לומר שירה (ולכן לא מצינו שאמרו ישראל שירה על כל הנסים שנעשה להם), ורק כשהואקה את הנס לנגד עינוי ממש, הרי זה גורם לו לומר שירה.

ועפ"ז בנדוד, כיון שעל נס זה אמרו ישראל את שירת הבאר, בהכרח שראו את הנס עצמו. ולכן אין רשי"י מסתפק בדברי המדרש שבニー ישראל ראו את הבאר במקומה הרגיל, כי לפיו זה נמצא שלא ראו את הנס עצמו, אלא רק את תוצאות הנס שהי' קודם לכך האבירים שהעלווה הבאר מטון הנחל), ולכן פירש רשי"י שהbear לא רק יצא מהטון הנחל, אלא המשיכה להתהלך בדרך נס סביבה המותנה, ונס זה הוא שעורר אותם לומר שירה.

מדוע הוציאו ישראל ללכת "דרך האתרים"?

"ישמע הכנעני מלך ערד ישוב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל" שמעה הכנעני – שמע שמה אחרן ונסתלק עניי כבוד וכו'. דרך האתרים – דרך הנגב שהלכו מהמרומים (כא, א. ר"ש")

צריך ביאור (זהה ריעב. ראי. וועיל): מנא לי' לרשי"י (בדרכו "פשוטו של מקראי") להוציאו הכתוב מפשוטו, שהכנעני שמע "כי בא ישראל דרך האתרים", ולפרש ששמע על מיתת אהרן וסילוק עניי הכבוד?

ויש לומר, שקשה זו מتوزצת בפירוש רשי"י על "דרך האתרים" - "דרך הנגב שהלכו בה המרגלים":

כל זמן שהיה עניי הכבוד - לא הוציאו ישראל ללכת בדרכים סלולות, שהרי הליכתם הייתה על פי העננים שהלכו לפניהם "לנוחות הדרך" (בשלח יג, א); ורק משנסתליך העננים הוציאו ישראל ללכת "דרך האתרים", היינו בדרך הסלולה שכבר סללו המרגלים.

ונמצא שדברי רשי"י "שמע שמת אהרון ונסתלקו עניי כבוד" הם הם דברי הכתוב "כי בא ישראל דרך האתרים", היינו ששמע הכנעני שכבר אין לבני עניי כבוד לנוחות הדרכ, ולכן הוכrhoו לכת "דרך האתרים", וכיון שנסתלקו עניי הכבוד שהיו מגנים על ישראל – "וילחם בישראל" (וראה גם פ"ש ר' קרבע לירושלמי ריש יומא).

הברור מודפס
לעילוי נשחת
מה ליליט נא נארט
נלב"ע ערב יום הביפורים
ההשכיה
ו
תונג'ה

יְהוָה שֶׁל תְּזִרְעָה

ביאורים בעניין הפרשה על דרך ההסודות

הסימן האמתי לרועה ישראל

מדוע ה' חמן בזכות משה, העננים בוכות אהרן והבкар בוכות מרirs? איך יכול
ה' משה להשפיע נם את העננים והבкар? בכמה שווה הנורל שבנדולים לפשטוט
שבפושטים? ומי מן על יהורי מדבר הקליפות והסתרא אהרא?
לימוד דרך בעבורת ה' מהנהגו המופלאה של משה רבנו

אמרו חז"ל: "שלשה פרנסים טובים עמדו לישראל... וגו' מתנות טובות ניתנו על ידם...
באר בזכות מרirs, עמוד ענן בזכות אהרן, מן בזכות משה". כאשר מתחילה הbara,
כאמור בפרשנתנו (כ, א-ב) "ותמתה שם מרirs... ולא ה' מים לעדרה", ומכל מקום חזורה בזכות
משה ואהרן. כאשר נסתלק גם אהרן נסתלקו הbara וענני הכבוד, וחוצרו בזכותו של משה, ומני
או היו המן, הbara והעננים בזכותו של משה לבחדו (תענית ט, א).

והנה, לכל אחד מן ה"פרנסים טובים" יש קשר פנימי ורוחני עם ה"מתנה טובה" שבה
בעטיו, ויש לבאר שייכותו של כל אחד מן הפרנסים למתנה שנינתה על ידו, וגם יש לבאר
היאך יכול ה' משה להחזיר את הbara והעננים שהיו שייכים לכארוה לאהרן ולמרים דוקא.

עננים ששומרים מפני הקליפה והסתרא אחרא

המן, ענני הכבוד ובארה של מרirs, רומנים על שלושה עניינים בקשר לתורה הקדושה
ופועלתה, וכל אחד מהם מורה על צד וענין אחר בתורתנו הקדושה:
מן - השפעה פנימית

המן הוא מזון שהיו אבותינו אוכלים בדבר. המיחד במזון הוא, שנכנס בגוף האדם פנימה
ומתעכל עד שהופך להיות דם ובשר כבשרו. המן מורה על דבר שנקלט בפנימיות האדם,
ובהתאם לכך היו שינויים גם באופן ירידת המן כל אחד לפי מדרגו (יומא עה, א).

ה"מן" רומז, אפוא, על לימוד התורה. על האדם להבין את התורה ו"לקלוט" את הדברים
בפנימיו, כדי שידע כיצד צריכה להיות הנהגתו והנהגתו בני ביתו, ובזה יש חילוקים איש
איש לפי מדרגו ואופן חייבו בלימוד התורה.

לקראת שבת

๖

ענני הכבוד – הגנה חיצונית

ענני הכבוד לא פעלו בפנויו של בני ישראל, אלא שמרו עליהם מבחן: הגינו עליהם מכל רוחותיהם, הרגו את הנחשים שבמדבר, השוו את ההרים וגיחזו את הלבושים (ראה בדבר רבה א. ב. ועד). כל אלו אין פעולות פנימיות בבני ישראל, כי אם הגנה ושמירה מפני דברים המזיקים ומפריעים, ועל כן הייתה ההגנה על כל ישראל בשווה.

ענני הכבוד, שם הגנה על האדם מעוניינים החיצוניים, רומנים על עובדת האדם ב"דבר" העולם הגשמי: ישנו שלב ביום שבו היהודי כבר אינו נמצא באלה של תורה, והוא יוצא אל "דבר" העולם הזה הגשמי. כמו שהוא הדבר הוא "גדול ונורא, נחש שוף ועקרב .. אשר אין מים" (עפ"ד דברים ח, טו), כך גם העולם הוא "עולם הקלייפות וסטרה אחרת", מלא ב"נחש שוף ועקרב" המסתירים ומעליהם על הקב"ה, ו"אין בו מים" – גלווי היהות אלוקית.

"ענני הכבוד" שמקיפים את היהודי ב"דבר" של העולם הזה הגשמי, הוא כח המסירה נפש שיש בכל ישראל בשווה, והוא מגן מכל הסכנות האורכבות מבחן, ונונן כח לגבור על ה"נחשים" וה"הרומים", ולעבוד את הבורא ית' כראוי.

מסירת נפש מופלאה זו, השווה בכל ישראל, היא בכח התורה. "ישראל" הוא ראש תיבות "יש ששים ורבעו אותיות לתורה" (מגלה עמוקות אופן קפ). כשרותו של ספר התורה היא על ידי שיש בו כל האותיות דואק, ובענין זה שותת כל האותיות, ואין חילוק ביניהן. וכך כן, לכל יהודי יש אותה אחת בתורה, וענין זה הוא כח המסירה נפש ששווה בכלם למקtan' ועד גדול (ומה שמספר בני ישראל הרבה יותר מאשר רבעו כ"ג, הרי זה משומש שכל נשמה מתחלקת לכמה וככמה ניצוצות, וכל יצוץ הוא נשמה פרטיה – ראה תניא פל"ז).

התורה יורדת כמים

מים – הולכת המזון לאיברי הגוף

طبعם של מים הוא, שהם עצם אינם משביעים את האדם, אבל הם מוביילים את המזון ומהלכים אותו בכל חלקו הגוף. וכך כן המים רומנים על הבאת שני העוניינים של "מן" ו"ענני הכבוד" שבתורה, שיבאוו לידי ביטוי בחיה היהודי, יוכל להשתמש בכוחות אלו לעבודה ה'. כי הנה, האדם מצד עצמו אין לו יכולת להשיג את התורה, משום שהוא יושב בתה חומר, והשוגתו הן נשימות; והתורה היא חכמתו ית'. וממילא אין בכוחו יוכל להציג את חכמתו של הקב"ה הנשגבת והמרוממת. ומה שמכל מקום יכול יהודי ללימוד תורה, הוא משומש שהتورה יורדה ממקום הנعلاה, ונתלבשה בהלכות ודינים וכיווץ המובנים לשכל האדם הנחות.

ובענין זה, נמשלת התורה למים: "מה מים יורדים ממוקם גבוה למקום נמוך, כך התורה יורדה ממקום כבודה" שהיא חכמתו ית', ו"משמעותו ית' .. עד שנתלבשה בדברים גשיים עונני עולם הזה" (תניא פ"ד).

התורה היא בבחינת "חכמה מפוארה בכל מכוור" – אור אלוקי גבוה ונعلاה, שמתלבש בדיונים העוסקים בעניינים גשיים נחותים. ועל ידי יורדת התורה כמים, יש בכחו של כל אחד

לקראת שבת

מישראל להציג את התורה, ולקבל את עניין ה"מן" ו"ענני הכבוד" שבתורה, שיתבטאו בעבודתו בחים הימים יומיים, כפי שנתבאר לעלה.

משה משפיע בפנימיות לכל בני ישראל

ומעתה תוכן השיכרות בין ה"פרנסים" ל"מתנות" שניתנו בזכותם:

משה ה' רועה ישראל, שתפקידו הוא לzion ולפרש צאנו בפרוזות, כל אחד כפי מדריגתו וצריו הפרטיים. וכך הגיע בזכותו ה"מן", שהוא ההשפעה הפנימית של התורה בכל איש ישראל כפי מדריגתו.

אחרון הייתה דרכו "אהוב את הבריות ומרקbn לתורה" (אבות א, יב), שלא ה' מביט על מעשי היהודי כי אם על נשמתו האלוקית, וה' אהובו **ללא** **בפחות** חיקוק בין גדול לקטן, ועל כן הגיעו בזכותו "ענני הכבוד" – כה המסורת נשפה, שאף הוא **בכל** **ישראל** בשווה.

ומרבים היא פועה (סוטה יא, ב) שהתמסרה לגידול הקטנים במצרים, בתקופה נחותה של קושי ושבוד הגלות, והוא פעל בஸירות نفس שדוקה קטנים אלו יגדלו ויזכו לגילוי שכינה, ויאמרו "זה אל-וְאַנוּ הוּא" (בשלח טו, ב. סוטה שם), והם יהיו הדור שיקבל את התורה. נמצא אפוא, שמרים פעלה להביא את אור התורה אל חיקומות הנגומות ביותר. ועל כן ניתנה בזכותה באדר הימים, שромזים על ירידת התורה למדרגות התתונות ביתור.

הסימן למנהיג אמיתי

הגם שעבדתו של משה מצד עצמו היא השפעה פנימית לצאן מרעיתו, בבחינת "מן", מכל מקום הנה לאחר שנסתלקו ענני הכבוד והבאר בהסתלקותם של מרום ואחרן, חזרו העננים והבאר בזכותו של משה, ומעתה משפיע הוא לישראל גם עניינים אלו, אף שאינם שייכים בדרך עובודתו.

והטעם זהה:

הסימן האמיתי של רועה ישראל הוא, שאינו עוסק רק בעבודה השיכית לו, אלא כאשר מוכחה לצורך השעה, מניח את עצמו על הצד, ומוסר נפשו בשבייל בני ישראל. ובשעה שצרכיהם לקרב ליבן של ישראל, גם הפחות שבפחותים, להקב"ה – מניח רועה ישראל את עניינו על הצד, ומלמד את בני ישראל **אל-**^ף **ביה'**: את האל"ף ביה': את של תורה ומצוות, וגם את אottiות האל"ף ביה': כפשוטו.

ולכן, בשעה שנסתלקו אהרן ומרום, ולא ה' מי שיוניק לישראל את ההשפעה שבאה בזכותם, פנה ראש בני ישראל להתעסק בעצמו בעניינים אלה, הגם שלא ה' זה לפניו.

והנה, כל יהודי יש בו ניצוץ מנשمت משה רבינו (תניא פמ"ב), ואם כן יש ללמד ממעשה משה לכל איש ישראל:

הגם שלכל אחד ישUboda פרטית השיכית לנশמו, מכל מקום כאשר חסר לישראל ה"באר" וה"עננים", וקיימת הסכנה מנהשים שופים ועקרבים – או זורשים מכל אחד שהוא יחויר את הבאר ואת העננים, מבלי לחשוב אם זה עניינו אם לאו, ויתעסק בקירותם של ישראל להקב"ה. וכאשר יניח את עצמו וטובתו על הצד, ויקרב ישראל לאביהם שבשמי, או זי קרב השicity' אותו ואת בני ביתו, ויתן להם כל המctrיך להם ב�性ות וברוחניות.

שלימות הטהרה מטומאת מות

יקחו אליך פורה אדומה תמיימה
(ט.ב)

כתב הרמב"ם (להלן) פורה אדומה ספר"ג:
תשע פרות אדומות נעשו משניצטו במצואה
זו עד שחרוב הבית בשני כו', והעשירית יעשה
מלך המשיח מהורה יגלה".

יש לבאר הרמו בדברי הרמב"ם "והעשירית
עשה המלך המשיח", דלא כוארה למא נפק' מ':
אמרו חז"ל (שםו"ר רפל"ב): "אילו המתינו
ישראל למשה ולא היו עושים אותו מעשה
[משה העגל], לא היה גליות ולא מלך
המות שולט בהן". ונמצא שהן הגלות והן
המיתה והטומאה הבאה על ידה תלויות בחטא
העגל. ולכן בימות המשיח יתבטל ענן המיתה
לגמריו, כמו שכותב (ישעה כה, ח) "בלע המות
לנצח", כי אז תושלם הקפירה על חטא העגל,
ומכך שתתבטל הסיבה והגורם לענן המיתה,
מן מלאיה יבולע המות לגמריו.

וזהו הרמו בדברי הרמב"ם "והעשירית
עשה המלך המשיח", כי הקפירה האדומה היא
כפירה על חטא העגל, ו"העשירית" מורה
על שלימות כפירה זו, כדי שהמספר עשר
הוא מספר שלם (ראהراب"ע לשמות ג, טו).
 ועוד). ומרמז הרמב"ם, שביקורת המשיח תהיה
שלימות הקפירה על חטא העגל, ויתבטל כל
ענן המיתה והטומאה הבאה על ידה, ובזה
תבוא לידי שלימותה הטהרה מטומאת מות.

ביטול עני המיתה – מכחו של משה רבינו

יקחו אליך פורה אדומה

אמר אליך, לומר שככל הפהה שעתיין ליעשות כלום
צרכין לפורה, שאפר פרתו של משה הוא משליכין על
כל פורה שיש, שנאמר וויה לערת בני ישראל
למשמרת, אמר ר' יוס בר' תינא, רמי שככל הפהה כלות
של משה קיימת
(ט.ב. ש"ך על הזרעה)

יש לבאר הטעם שנשתנתה מצוה זו מכל
מצוות התורה, שבה מודגשת שייכותה למשה
רבינו, עד כדי כך, שככל הפהות שעשו לדורות
הוצרכו לעורב אפר פרתו של משה:

אחד הענים שנתייחד בהם משה הוא עניין
הנצחיות, כدمצינו (ראה סוטה ט, סע"א, תנא
דבא"ר פ"ח) שמעשי ידי משה נצחיים הם.
ויתרה מזוז, שאפילו משה בעצמו, אף שנאמר
בו "וימת שם משה" (ברכה לד, ה), מכל מקום
אמרו חז"ל "לא מת משה כו', מה להלן עומד
וממשש אף כאן עומדת וממשש" (סוטה יג,
סע"ב).

וזהו שטהרת פורה אדומה תלוי באפר פרתו
של משה, כי יסוד הטהרה מטומאת מות הוא
ביטול סיבת הטומאה, שהוא עניין המיתה,
וunnyין זה געשה ודוקא בכחו של משה ורבינו,
מצד כה הנצחיות שבו.

המoro מופט
לעילוי נשתת
רב שמעון בר ננטה
שכואלי רוד הורי עיר
רומשך
נפטר כ' בסלו התרש"ב

לְזִדּוֹשֵׁי סָגָרֶז

עיזון ופלפול בסוגיות הפרשנה

בגדרי טומאת מת

יבאэр בדרכ עיוקה תוכן שאלות אנשי אלכסנדריא והשובות ריב"ח בסוף נדרה בעניין
טומאת מת, דבכל שאלה נרמו חוקיות בוגר הלות טומאת מת ותנאי

החיות ופרחה הנשמה, וב' שנעשה הגוף
גוף מת. ואף שלכאור תרווייוו מאורע אחד
הם לכתודוק ה"ה ב' פרטימ, וכל אחד
 מביא עמו תנאים וגדרים, דגבוי סילוק החיות
נקטינן דצ"ל סילוק בלאות החיות דוקא,
ולהלך "האבר והבשר המודולדים באדם
טההורים" (חולין קכט): "וועא"פ שאין יכולין
לחזרו ולהיות" (רמב"ם הל' טומאת מת פ"ב
ה"ז), וגבוי הגדר דגוף מת נמי איכא תנאי
וגדר, דługוף מת נחשב דוקא מה שבצורתו
וחבניתו דומה הוא עכ"פ לגוף חי, "אבל אם
נשרף עד שנתבללה צורת הבניתו טהור"
(רמב"ם שם פ"ג ה"ט).

ומעתה ייל דהשאלה גבי אשתו של
לוט היא ב' חוקיות, בנוגע לב' הפרטימ
הנ"ל. דגבוי גדר גוף מת יש להסתפק הכא
כי תלוי הדבר מהו גדרו של נס הפיכתה
לנצח מלך, אי נימא דפיירוש הנס הוा
פעולה לרוגע א' של הפיכה מוחלטת לניציב
מלך ומכאן ואילך הווי נציב מלך טבעי
עד' הידעוע גבי נס ד"ידיו מצורעת כשלג"
דמשה, שע"י הנס נעשתה צרעת טבעית עד

בפוף נדה "ת"ר כ"ז שאלו אנשי
אלכסנדריא את ריב"ח כו' ג' דברי בורות
(שטוות. רש"י), אשתו של לוט מהו שתטמא,
אמר להם מהו מטמא ואין נציב מלך מטמא.
בן שונמית (שהחיה אילישע. רש"י) מהו שיטמא
(לאחר שהחיה מי חשוב כמו). רש"י אמר להן
מה מטמא ואין חי מטמא. מתיים לעתיד לבוא
צרכין זהאה שלישי ושביעי או אין צרכין,
אמר להן לכשיחיו נחכם להן (נתישב בדבר).
רש"י. והנה אף שסבירות אנשי אלכסנדריא
נדחו למורי ודאי אא"פ לומר שהש"ס יביא
סבירות ריקות שאין בהן שום לימוד וסבירא
(וראה בראשונים שדנו בפרטיש שאלותיהם, ע"י
תוס' ותוס' הרא"ש ועוד), ויל' לדבשו"ת זה יש
יסודות גדולים בדיוני טומאת מת.

ובהקדים מה שצ"ע פשר השאלה
מبن שונמית אחר שכבר ענו קודם דוקא
"מת מטמא (ואין נציב מלך מטמא)", ולמה
לא הסיקו מזה כבר דבן השונמית (לאחר
תחייתו) שכבר איןו "מת" אינו מטמא.

והנה טומאת מת נובעת דוקא מותו ב'
פרטים המתורחשים בmittah, א' שנסתלקה

ושוב נסתפקו בכך שונمية, והכא השאלה מצד ענן סילוק הנשמה, דמצד הגוף הרי לא נתבלבלה צורנו והוא בוגר גוף מת; אבל עדין איך שאלה מצד סילוק החיות - אי הטומאה שמצד הסילוק הקודם נתבללה כיון שעתה שוב יש לו חיות חדשה, או שהטומאה נשארה גם אח"כ אע"פ שהJOR וחי". דהנה בסיפור זה אשכחן שאלייש החיהו ע"י שנפה בו חיות חדשה ממנה עצמו (וראה מליכים ב לד-לה), ונמצא, שנשנתה לא שבת אלו ונשארה מסולקת מהגוף וחיות חדשה היא זו שבאה אלין, וא"כ יש להסתפק.

וזה שיב ריב"ח אמר להם מות מטמא ואין חי מטמא", ר"ל אע"פ שנשנתה לא שבת אלו. וטעם הדבר, כי כל הגדרים וההסברות בטומאת מת - סילוק הנשמה, גופ מת וכו' - יש להם מקום רק כשהגוף מת בפועל; אבל אם הוא חי, אע"פ שלפני כן היה מת, איןנו מטמא, כי חיות מבטלת ומטהרת את טומאת מת. ומהאי טעמא גם שאליה זו היא "דברי ברורות" שאינה צריכה דין ואין להסתפק בה, כי אין הדבר תלוי בשאלת אם סילוק הנשמה נשחק אוبطل - אלא הנגע כאן הוא רק מצב הגוף בהווה, לפי שהכללו הוא "אין חי מטמא" - כיון שבפועל חי הוא, וא"פ שהיה טמא ומטמא בטומאת מת.

אלא שלכאורה עדין טוען ביאור, כיון שגוף זה עצמו ה"י טמא איך פרחה מכאן הטומאה שהיתה בגוף זה (ע"י ל' הש"ס פסחים לג): ויל"ע"פ דברי היליקוט בפרשנתנו "הנגע במת גור" וטמא שבעת ימים", "נוגע במת טמא ואין מת עצמו טמא, נוגע במת טמא ואין בנה של שונمية טמא, אמרו בנה של שונمية כשםת כל שהוא עמו בבית טמא טומאה שבעה וכשחיה" ה"י טהור לקודש חזון ונגע בו וטמאו הם, הרי זה אומר מטמאין

שהי" צרייך לנשחן לדפאותו, ע"י בצעען פ' שמות, וע"י היטב שבת צז). וא"כ אי"ז צורת גופו מת כלל, אבל אף"ל דהיה זה נשמתשן, היינו שבאמת נשאר בוגר גופו אלא שהנס מוסיף על טבעו בכל רגע להיות נציבמלח ולכשייפסק הנס יחוור הגוף לתבניתו האמיתית (עד נש קריעת ים סוף שהימים נשאו מים ולא הפכו לאבן שטבעה לעמוד, אלא שכח הנס העמיד המים בכל רגע נגד טבעם ע"י רוח קדמים עזה כו') וא"כ עדין אף"ל دائcia הכא צורת גופו מת.

ועו"ד יש בזה ספק מצד הגדר השני דסילוק החיות, דנסתפק להם אי תומאת מת מהתוהוה מעצם הפעולה דסילוק נשמה או דוקא מצד התוצאה והנفعה דגוף שנסתלקה ממנו חיות (כידוע החקירה בכמה מצות אי העיקר הפעולה או הנפעל, כגון במילה אי המזויה למול או شيء האדם בלתי ערל, ונפק"מ כשנעשה הפעולה אבל הנפעל נעדר, ועוד, וא"מ, ע"י לקו"ש ח"ג לך לך), והרי הכא היתה פעלת הפעולה של סילוק נשמה אבל אין נפעל של גופ שמסולקת ממנה נשמה וק"ל.

וזהו שהשיב ריב"ח "מת מטמא ואין נציבמלח מטמא", פי' דיבין כך ובין לפיו כל צרכי הקיירות הנ"ל אין כאן תומאה (ולכן השאלה היא "דברי ברורות" שאין צרכיים לדין כלל), דברמרו "מת" לא נתכוון לחדר רק שהגוף צריך להיות מת, דמאי קמ"ל, אלא ר"ל שדין זה הוא רק בחומר ששicity בו ההגדירה דמייה, היינו שגוף דוקא מטמא משא"כ נציבמלח [ואפי' את"ל שהיא מציאות נשית וצורתו וטיבתו עדינה גופו; וכן אפי' את"ל שהטומאה באה ע"י סילוק נשמה בלבד דמ"מ דוקא דבר שיש בו גדר מיתה מטמא].

לקראת שבת

טומאת מגע – בוגוף שליהם! דהינו נגיעה גופי החיה בגוף המת בשעת התהיה, וביאור עומק הספק "צריין זהאה שליש ושביעי או אין צריין" – דקא בעו אי טומאת מגע מות היא רק כשהאר נגע במת, משא"כ כשגע בעצמו, או שטומאת מגע שייכת גם כשגעו בעצם.

ו"י"ל שהספק תלוי בסברא – אין יהי Außen התהיה, אם ישאר בגוף משחו ממציאותו הראשונה, אלא שתהיה תוספת והתחדשות בבניין הגוף – ובאופן זה יש כאן נגעה ב חלק מגוף המת, ولكن מותים לעתיד לבא "צריין זהאה" (הינו דף שעצם טומאת מת שהיתה על הגוף אינה נשארת עליו כי נשתנה ופניהם חידשות באו לכך, מ"מ הגוף החדש עלי הזהה כיון שנגע בגוף היישן); או Außen של המותים תהיה באופן של התחדשות שתהיה ממציאותו הראשונה – ואז "אין צריין הגוף בכל הפרטמים, ולא ישאר מאומה מן הגוף", כי אין כאן נגעה ממציאות מת המטמא. וזהו דיקוק ל' שאלתם הכא "צריין זהאה .. או אין צריין" (ללא הקדמת "מהו" כבשאלוות הקודמות), לרמז, שכן זה ספק בדיון מגע עצמו, אלא השאלה היא במציאות אם תהיה התהיה באופן שיחיב אותן הזהה אם לאו.

וזהו הדיקוק שהסביר ריב"ח لأنשי אלכסנדריא "לכשי באו נחכם להן" (ולא ענה בסתום "אני יודע") – כי ר"ל לכשי היו המותים איז יודע מהו Außen התהיה ומילא יתרבר הדין (ועי"ע בלקו"ש חי"ח שם ביאור נרחב בהמשך לזה גם לפי גירסת ה"איכא אמררי" בסוגיון להלן שם).

לא טמאני אתה טימאתני". חזינן לאחר שהזר וחי' ודאי חוזר לטהרתו, והיינו לפי שמעיר קרא "אין מת עצמו טמא" כלל ועיקר, ודין טומאת מת הוא רק על נגע ולא על מת עצמו. ואין בדבר כל תימה, כיון שטומאת מת גזירת הכתוב היא, וכדיותה בפסקתא (דר"כ פיסקא ד') (פרה). פסיקתא רבתי פי"ד, יד. וראה רmb"ס סוף הל' מקוואות) "לא המת מטמא ולא המים מטהרים אלא גזירותו של מלך מלכי המלכים הווא", והכא גזר רחמנא דנוגע במת טמא ולא בנה של שונמיתכו. ועפ"ז מובן שככל השאלה בבן השונמית היהת "מהו שיטמא" (אחרים), ולא אם הוא עצמו טמא, וכן היא גם לשון תשובתו של ריב"ח "מת מטמא ואין חי מטמא", כי תוכן השקוט ה' האם חל על בן השונמית דין טומאת מת לטמא אחרים מצד גזירת הכתוב (ועי"ע בעומק דברי הילקוט הילו והיסודות שרמו להלכתא, בלקו"ש חי"ח חוקת ב).

ושוב נסתפקו "מתים לעתיד לבא צריין הזהה שליש ושביעי או אין צריין", פי', אין קושיא אי מטמאים אחרים דזה כבר השיב "מת מטמא ואין חי מטמא"; ויתירה מזו, אפילו לפני הסברא בשאלתם ה' (מצד נשמה חדשה בן השונמית) אין המתים לעתיד לבא טמאים, שהרי הקב"ה מחזיר לגוף את הנשמה שהיא בו (קדמו בسنדרין צא: ועוד " מביא נשמה וזורקה בגוף ודין אותן כאחד וכו'), וממילא בטל סילוק הנשמה הקודם. ולהכי שאלתם כאן היתה מענין אחר, והוא כמו"ש כבר המפרשים (ובמי באחבת ציון דרוש ח'. שורית חת"ס יו"ד סי' של. וד"ל נודה שם) דנסתק להם אם הם עצם טמאים מצד

העלת לайפ

מכתבי עזה והודמה בעבודת הש"ת בחו"ם יום

לגלות את ה"מים חיים"!

פרצה נספת על הפרצה שנעשית ע"י חכמי ונשייאי ישראל דור אחר דור, אשר או במלוא יתרופט האור משני הצדדים, האור דאור א"ס ב"ה מצד זה ואור הנשמהшибראל מצד זה.

(אנורת קדוש ח"ע/קמ)

ההבדל רק בשכבות

...וכפי שכ"ק מ"ח אדמור"ר נהג לומר, יהודים נקראים מעין גנים באור מים חיים, וגם ארץ חוף, ואת זה ורואים בחוש, שבכל מקום היכן שrok לא יחרפו הרי סוף סוף מגיעים למעין ובאר מים חיים, ההבדל הוא רק, שבמקום אחד די להסיר רק שכבה דקה של חול ובוץ, או אבניים, ובמקום אחר השכבה גסה ועבה יותר. אך הצד השווה בזה הוא, שהוא קיים בכל מקום.

וכך גם ביום נקודות היהדות, שזו היא אהבת ישראל, אהבת התורה ואהבת שםם כולה חד, שישנה בכל יהודי, ההבדל הוא רק כאמור, שאצל אחד זה [משם] מלמעלה, ואצל אחר יש צורך ביותר גינעה כדי לגלות את זה אצלו.

(הנוט מאנורת קדוש ח"ע/קמ)

גילוי נקודות היהדות

ומה שכותב שאחד העובדים עמו הוא איש הפקר כי וכו', צריך לדבר עמו בניחותא ולעורה נקודות היהדות אשר בו אשר כפי עצת חכינו ז"ל על כל אחד מבני ישראל נאמר אני ישנה בגלותא ולבי ער להקב"ה לתורתו ולמצוותו, וכבר ידוע ביואר כ"ק מ"ח אדמור"ר בזה שהחילוק בזה הוא אם הבאר מים חיים נמצא ע"פ הארץ עמוק מעת כדי הוצרך יתגלה מן העולם אל הגilio ואל הפועל, והשיות יצילחו לשור טוב בכל הנ"ל.

(אנורת קדוש ח"ע/קמ רע)

מסירים המניעות ומתרפים

המים ממיילא

...נהנית לקרות במקתבו שרואה הוא עתיד טוב לפועלות..., אף שבתח צריכים הם עדין לקבלת הוראות [כיצד עליהם לפועל].

ובאמת הרי זה הוראה טובה, כי בכלל הרי kao"א מתנו צורך לצורךות אלא שיש כזה שאנו רוצחה לקבלם, או עוד גדול מזה שכבר נגמרה העלי"ו שלו והשגבוג, ובמילא נעשה מ"מהלך" [ל]"עומדי", משא"כ כשצרכיהם להוראות ומקבליהם אותם, הרי זו ראי ברורה שמקור כחות הנסתרים שבהם חי ונבע ומוזמן לזמן מסוימים בפועלותיהם ועליהם מחייב אל חיל,

ומה שיש לו זה סיבה וגורם מן הצד הנוטן להם הוראה, הנה ע"פ רוב הוא מבואר בכמה מאמרים של כ"ק מ"ח אדמור"ר זצוקלה"ה נג"מ ז"ע המשל דבריתת "בור ארטזני", שפעולות האדם בזה הוא רק הסרת העפר והאבנים וכיו' המסתירים ומעכבים התגלות המעניין, ומיד כשמשירם דברים המונעים שהם נמצאים מבחן להם, הרי המעניין מצ"ג נובע ומתפשט בכך גדול ולגובה גדול,

והה בណדון דידן, שברובו דרובה כחות גדולים נמצאים בכ"א"א מבני ובנות ישראל ובפרט אלו מגען אנ"ש שזכות אבותיהם מסייעתם, ותכלית ההוראות הוא להסיר הHEEL ובהסתדר מענינים חיצוניים ודברים חיצוניים היינו הריגליות לא טובות הבאות מצד הסבירה הבטולות וכו' ואז המקור מים חיים נקודות היהדות פועלתה במעשה בפועל.

והשיות יזכה את kao"א מתנו למלאות את שליחותו בעבודה הנ"ל, היינו לעשות פרצה בכוטל ומחיצת הפסיק בין ישראל לאביהם שבשמים,

המוציא לאור
לעילו נשמה
הרחתה כי שלמה
בר' יעקב לוי
יאנג
נולב'ע כ"ז תיש' והחמש' א'א
גאנזב'ה

על לי הַזְּסִיזָז

שיות ומכתבים בענייני עבורות ה' מכ"ק אדמור'ך
זהדרי'צ' מל'ז'יבאוז'וטש זצוקלה'ה נגב'ם ז'ע

"כביית המצב אחר לגמרי"

כשנכנסו לביתו של כ"ק מורנו הרב המניד, כבר לא עמד השולחן במקומו – שכן, באותו קריישס היו מסדרים לקראת הלילה מטות לילדים – וכ"ק מורנו הרב המניד ישב על בולען, וספר בידו

ישנו סיפורו שמספרים על המגיד מעזריטש נ"ע כשהיה עדיין מלמד במעזריטש...

אצל כ"ק מורנו הבעש"ט נ"ע היו חסידים ומkosherim שונים. היו חסידים גאנונים גדולים, צדיקים נסתרים, בעלי רוח הקודש, וכאלה שהי' להם גilioi אליהו והתעסכו ב"שאלות מן השמים". וכן היו לmoruno הבעש"ט נ"ע חסידים ומkosherim אחרים, יהודים ורגילים, גברים, בעלי בתים, סוחרים, תושבי ישובים ומוסבות ויהודים פשוטים לגמרי.

כפי הידוע הי' הרב המגיד מלמד במעזריטש, הוא נמנה על הגאנונים הספרים באותה סביבה, וכי בבית קטן באחת הסימטאות הקטנות והעניות ביותר במעזריטש.

בין האורחים שהגיעו לאחת השבתות אל moruno הבעש"ט במונייה, הי' יהודי [פשויט] שהיה בישוב לצד מעזריטש... כשהוא הגיע להיפרד מכ"ק מורנו הבעש"ט נ"ע, אמר לו כ"ק מורנו הבעש"ט נ"ע: "כשתה"י במעזריטש, מתעכט שם ליום, כדי למסור בשמי פרישת שלום, לאחד מגודולי המקושרים אליו ומטובי תלמידיו, הרב הגאון הצדיק קדוש ונורא ר' דובער".

החסיד הי' שביע רצון מאד ובשמחה רכה נסע לבתו.

בבית שוררת דלות הקורעת את הלב

בבאו למעזריטש, החל לשאול על ר' דובער, בחשבו שאדם שהוא חשוב כל כך בענייני הרבי הקדוש הבעש"ט, בודאי מפורסם בעירו. ברום, להפתעתו נוכח לדעת שלא כן הדבר, ורק אחרי מאיצים רבים נודע לו שבאותה הסמטה העניות שבעיר גר מלמד בשם ר' בער, ואולי הוא הוא האדם שהוא מחפש אחריו.

כשהחסיד, היושב עיר הגיע לסמטה האמורה, נתקל בבית קטן עתיק ורועוע, בעל חלונות קטנים, מחצית המשמשות חסרות, ובכיננסו לתוכו הבית ראה לפניו היהודי בשנותיו האמצעית, בעל הדת פנים מירוחדת במניה, והבין מיד שהוא אכן תלמידו ומקושרו של הרבי הקדוש.

לקראת שבת

טו

המגיד מעזריטש נ"ע נתן לו שלום, וכיוון שהי' באמצע לימודו עם תלמידיו, ביקש את האורח למחול לו ולבוא אליו בגמר הלימודים.

האורח התבונן בנעשה בבית וראה שהעניות משוועת ביותר, המלמד יושב על בול עץ, התלמידים יושבים על קרשיהם המתוחים על בול עץ, וגם השולחן מורכב בצורה כזו, ובכל הבית שוררת דלות ר"ל הקורעת את הלב.

[הישוב'עיק הילך לענינו, פגש במכרו, ויחד עמו חזר לבית המגיד מעזריטש], בכוואם לסתמת ביתו של כ"ק מורנו הרב המגיד, התבונן הישוב'עיק האורח בכניתה לסתמה, על הבתים העוקמים והמטים ליפול, חורבה אחת גדולה מחברתה, ועל הכל רפש ובורן שאינם מתיבשים אף בימי הקיץ החמים ביותר, ומכל צד ופינה - ריחות קשים.

כשנכנסו לביתו של כ"ק מורנו הרב המגיד, כבר לא עמד השולחן במקומו - שכן, באוותם קרישים היו מסדרים ל阅览 הלילה מטות לילדים - וכ"ק מורנו הרב המגיד ישב על בול עץ, ספר בידו.

כ"ק מורנו הרב המגיד שמח מאד מהפרישת שלום שלח לו רבו הود כ"ק מורנו הבעש"ט נ"ע, ביקש את האורחים לשבת בהצבעו על קרשי השולחן שהפכו למטות.

כשהאורח היישוב'עיק מסר את פרישת השלום שנמסר על ידו מהוד כ"ק מורנו הבעש"ט נ"ע, פנה אל כ"ק מורנו הרב המגיד ואמר, מה אומר לכם, וחוק אני מהיות נגיד, אבל אם תבאו לבייתי תמצאו שם ברוך השם, כסא, ספסל, מטות לילדים ושאר כל依 בבית.

אמר לו כ"ק מורנו הרב המגיד :

"אכן, בבית המצב אחר לגמרי, בבית אכן זוקקים לכסא, מטה, שולחן ומנורה".
גם יהודים חסידיים פשוטים אלה הבינו את תשובה של כ"ק מורנו הרב המגיד, אף שנאמרה בקיצור רב, אבל בבהירות.

המלחים הספורות "בבית אכן המצב אחר לגמרי" פוקחות את העינים ואומרות בצורה ברורה, שכן, העולם הזה, אין נקרא בית, ו"בבית אכן המצב אחד לגמרי".

(תרגום מספר השיחות תרצ"ו עמ' 20 ואילך - לקוטי דברורים [המתרוגם לה'ק] ח"א עמ' 283 ואילך)

שידות קדש

דברות קדש בעניין הוראה, הדרכה
והזיק בעובדת הש"ת

תורתם שבמפור והובא כאן כבננו שאמרו חכמים ע"י ריבנן
ולבד שיש עיריה שליל לעולמו

פעולה עם הזולת בדרך החסד — דרכו של אהרן הכהן —

כאשר מדבר עם הזולת באופן של אהבה וקרובה - הנה לכל בראש רואה הזולות שעומדים לפניו "ידיד טוב", ואז יש סיכוי לדבריו של ה"ידיד" יפעלו פועלותם, כי אין לו שום חשש לו איזה נגימות אישיות בדבר. וכך, אפילו אם לא יצליח לפועל עלייו, הרי "לא הפסיד שכר מוצאות אהבת רעים", הינו, שעצם הדברו עם הזולות בדברי קירוב ואהבה היא פעולה טובה, כי על ידי זה גורם הוא יהודי הנ"ל הרוגשה טובה.

מה שאינו כן כאשר מדבר עם הזולות מתוך כעס ורוגז - הנה לא זו בלבד שאין לו כל סיכוי לדבריו יפעלו פועלותם (מאחר שנעשה חסד אצל הזולות - מי יודע מהי כוונתו וכיו'), הרי עצם הדברו עם הזולות באופן של רוגז היא פעולה בלתי רצוי, מאחר שהוא גורם צער לזרות.

אליהו הנביא בא לקרב ולא לרחק

...על ידי אהבת ישראל ("אהבת חנם") מבטלים את סיבת הגלות, ובדרך ממילא מתבטל כללות עניין הגלות, וזוכים לגואלה האמיתית והשלימה.

וזהו גם עניינו של אליהו הנביא ("פינחס זה אליהו") - כאמור רоз"ל (סוף עדיות) ש"אליהו בא .. לקרב אבל לא לרחק", על ידי כללות ההנאה באופן דשלום בין איש לאשתו ובין אדם לחברו, בדורכי נועם וברדרכי שלום.

(תורת מנים – התהווירית התש"ב ח"ד ע' 1809 ואילך)

ההתעסקות עם הבריות אינה נורעת ממעלת המשפייע

בנוגע לככלות העניין דאהבת ישראל מבאר אדמו"ר הזקן בתניא (פל"ב) שגם כאשר לא האZH לקרב את הבריות לתורה (למרות השתדרותו בדבר) – "וහן לא, לא הפסיד שכר מוצאות אהבת רעים".

...כאשר צריכים לעסוק עם "בריות" על ידי ההתלבשות בלבושים המתרבר – הרי זה עניין של רירידה, מאחר שהוא צריך לכלך את ידיו [לודת מעמידו ומצעדו ולדבר ב'שפטם' הנחותה!] מה שידייו מlolוכות מצד הרירידה לדרגותם של ה"בריות" – אין זה גורע ממנה מאומה, כי תיכף לאחר מכן זו יכול לרוחץ את ידיו.

דיבור בכעס ורונו היא פעולה בלתי רצוי

[...והנה] כאשר ההתעסקות עם ה"בריות" היא בכו הגבורה, הינו, שמדובר עמו באופן של רוגז ואילו – הנה אפילו אם יעשה תשובה, יוכל לתקן רק בנוגע לעצמו (מה שלכלך את ידיו). אבל לא יוכל לתקן מה שפגע וצער את הזולות! וזהו החילוק בין הפעולה עם הזולות באופן של קירוב ואהבה, לפעולה עם הזולות באופן של כעס ורוגז:

